

מתוק מדבש

כניסת השבת - 17.15
יציאת השבת - 18.23
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 18.58
(אופק חדרה)

שנה שמינית - גיליון 12 3
פרשת ויקרא - שבת זכור
לקראת פורים תשפ"ב

יום שישי בשעה 16.00 שיעור על פרשת
השבוע: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 15.30 שיעור פ"ש
מנחה בשעה 16.30
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
פרכיט הפאקס פסגה

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פניית הכנסת 'בית יוסף' בשעת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

'בן בנו של קרהו בא עליכם, הדא הוא דכתיב (דברים כה, יח)
'אשר קרך בדרך' והכוונה היא להמן מזרע עמלק.
ויש לשאול: מדוע נשלח זרעו של עמלק לגזור את הגזירה?
מובא בגמרא (מגילה יב, א'): שאלו תלמידיו את רשב"י:
'מפני מה נתחייבו שונאייהן של ישראל שבאותו הדור
כליה?' אמר להם: 'אמרו אתם' אמרו לו 'מפני שנהנו
מסעודתו של אותו רשע'...
ויש לשאול: הרי היהודים אכלו באותה סעודה ומדוע
נאמר 'מפני שנהנו'? והיה צריך לומר 'מפני שאכלו'...
ויש לומר כי יש אומרים שהסעודה הייתה כשרה למהדרין
(לעשות כרצון איש ואיש). ואם כן, מדוע צריכים להיענש?
ומדוע מרדכי אסר עליהם להשתתף בה?
התשובה: הפסוק אומר (אסתר א, ד) 'בהראותו את עושר
כבוד מלכותו' ומובא בגמרא (מגילה יב, א') א"ר יוסי בר
חנינא 'מלמד שלבש בגדי כהונה, כתיב הכא 'יקר תפארת
גדולתו' וכתוב התם (שמות כה, ב) 'לכבוד ולתפארת'.
נמצא כי כל אילו שהשתתפו בסעודה אכלו ושתו אוכל
כשר למהדרין אבל ראו בעיניהם חילול ה' מזעזע שהמלך
הערל לובש את בגדי הכהן הגדול ומשתמש בכלי המקדש.
ובזה הראו כי ליבם קר כקרח לחילול הקודש.
ולכן נשלח נגדם המן מזרע עמלק עליו נאמר 'אשר קרך
בדרך' שביקש לקרר את עם ישראל. מתוק מדבש!

ובצייון המן קושיה חמורה שניס רבות הציקה ל'י
יש במציפה סתירה חמורה: צמ צמך נאמר (אסתר ד'
ה') 'וינאץ המן צל מרדכי חמה' מנאז שהמן היה
מן ומנא. ומצמ צמך נאמר (שם יב, ו) 'איש צר ואויב'
מנאז שהמן היה רזה?
וכרק ה' כצת משהו תירץ נפלא: כאן לפני הטבעת
וכאן אחרי הטבעת... (חם... חם... חם...)
*****

חייב אינש לבסומי בפוריא (מגילה ז', ב')
מדוע תקנו לשתות יין דווקא בפורים?
הסביר נפלא הרב אלימלך בידרמן שליט"א: ידוע הכלל
ש'אם שותים לא נוהגים'.
כמו כן ידוע כי כל תכלית פורים הוא להבין ולהפנים שאנו
מונהגים בהשגחה פרטית ע"י הקב"ה למרות שנראה שאנו
בהסתר פנים.
ולכן שותים יין בפורים כי אם שותים לא נוהגים - אלא
מונהגים ע"י הקב"ה. מתוק מדבש!
*****

ביום ההוא נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את בית
המן... ותשם אסתר את מרדכי על בית המן (אסתר ח' א-ב)
הקשה הגרי"ז סולובייציק מבריסק זצ"ל: כיון שהמן היה
מזרע עמלק, הרי הדין הוא שצריך לאבד גם ממונו וכפי
המובא בפסוק (דברים כה, יט) 'תמחה את זכר עמלק' וביאר

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר (א, א')
כותב בעל הטורים: א' ד'ויקרא' זעירא, שמשיה לא רצה
לכתוב אלא 'ויקר' כדרך שנאמר בבלעם כאלו לא נראה לו
השם אלא במקרה ואמר לו הקב"ה לכתוב גם באל"ף
וכתבה קטנה.
ולפי זה נראה ללמוד כי מי שממעט את עצמו ונוהג בענווה
זוכה לקרבת ה' אליו ולקבלת תפילותיו בבחינת 'וידבר ה'
אליו מאוהל מועד'. מתוק מדבש!
*****

ונתנו בני אהרן הכהנים אש על המזבח (א, ז')
רש"י: אע"פ שהאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט
מסופר (דברים טובים בשם 'אור יקרות') כי פעם אחת ראה
הרה"ק ר' יחיאל מאיר ממאגלניצא את אחד מחסידיו שאין
הוא מתפלל עם הציבור אלא מסתובב בבית המדרש, קרא
אליו ושאלו מפני מה אין הוא עומד להתפלל? השיב לו
החסיד שעדיין אין הוא מוכן לתפילה והוא מחכה
להתעוררות מלמעלה.
אמר לו הרבי: הפסוק אומר 'ונתנו בני אהרן הכהן אש על
המזבח' ודרשו בגמרא וכך הביא רש"י: 'אע"פ שהאש
יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט'.
והוא הדין לגבי תפילה שהיא במקום הקרבן, שצריך האדם
להביא אש מן ההדיוט דהיינו מעצמו ולא שיהא עומד
ומצפה להתעוררות מלמעלה בלבד. מתוק מדבש!
*****

והשיב את הגזלה אשר גזל (ה', כג')
מדוע לא תקנו ברכה על השבת גזל שהיא מצוות עשה
מהתורה?
מתרץ רבנו הגר"א זיע"א: 'אכן, אף שזו מצוה, מכל מקום
זו מצוה הבאה בעבירה שהרי לא נצטוונו לגזול כדי
להשיב ולכן לא תקנו לברך עליה. מתוק מדבש!
*****

עודם מדברים עמו וסריסי המלך הגיעו ויבהלו להביא את
המן אל המשתה אשר עשתה אסתר (מגילת אסתר ו', יד')
מדוע היה חשוב לציין את המילים 'עודם מדברים עמו'?
מסביר רבנו עובדיה יוסף זצ"ל (חזון עובדיה' פורים) בפסוקים
שלפני כן מובא כי חכמיו של המן אמרו לו 'אם מזרע
היהודים מרדכי' כלומר אם הוא מיהודה שעליו נאמר
'יהודָה, אָתָה יְדוּדָה אֶחֱיָהּ יִדְדָה בְּעֶרְףְּ אֶיְבִיד' אז לא תוכל לו
כי נפול תיפול לפניו. והם רצו להמשיך ולומר אבל אם לא
אז הוא יפול לפניך.
אבל הקב"ה לא נתן להם לסיים את המשפט ומיד בעודם
מדברים עמו הגיעו סריסי המלך להביא את המן למשתה
ולמפלתו בדיוק כפי שאמרו לו חכמיו... מתוק מדבש!
*****

ויגד לו מרדכי את כל אשר קרהו (שם ד', ז')
מובא במדרש רבה: אמר (מרדכי) להתך לך אמור לה (לאסתר)

רש"י: 'מאי ש ועד אישה, מעולל ועד יונק, משור ועד שה, שלא יהא שם עמלק נזכר אפילו על הבהמה לומר בהמה זו משל עמלק הייתה!'

אם כך יש לשאול: כיצד לקחו אסתר ומרדכי את בית המן? הרי חייבים לאבדו מן העולם שלא יאמרו בית זה של עמלק היה.

מיישב הרב מבריסק: מובא בגמרא (סנהדרין מח', ב') 'כל הרוגי מלכות נכסיהם שייכים למלך' ולכן כשהרגו את המן זכה אחשוורוש בביתו. וכאשר נתן אחשוורוש למרדכי את בית המן לא היה כבר משל עמלק.

וזה דומה למובא בגמרא (גיטין לח', א') 'עמון ומואב טהרו בסיחון' שע"י סיחון נטהרה ארץ עמון ומואב לישראל. וא"כ גם כאן לא חלה מצות איבוד על בית המן, משום שזכה אחשוורוש בכל הנכסים. **מתוך מדרש!**

רציון וסיפור - השכן של 5,000 ₪ הפקיד מחלוקת

לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים (אסתר ט', כב')

נפסק להלכה (ילק"י משלוח מנות א'): 'חייב אדם לשלוח לחברו ביום פורים שתי מנות של שני מיני אוכלים, או שני מיני תבשיל, או שתי מנות בשר. וכמו שנאמר במגילת אסתר (ט. כב): 'לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים'. והטעם לכך, כי על ידי שאדם שולח לחברו תשורה ומנחה, מביע לו בזה את רגשי אהבתו וחובתו אליו, ועל ידי זה נוטע בלבו גם כן אהבה ואחוהה שלום ורעות, כי כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם. שכל משפטי תורתנו הקדושה להרבות שלום בין אדם לחברו, כמו שנאמר 'דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום'.

ומבואר בספר 'מנות הלוי' (להגאון ר' שלמה אלקבץ זיע"א) שתיקנו משלוח מנות היפך דברי איש צר ואויב שאמר על בני ישראל, ישנו עם אחד מפוזר ומפורד', שיש ביניהם פירוד לבבות.

ובעניין זה להלן סיפור נפלא

(מעובד ע"פ הרה"ג אליעזר טורק שליט"א) על גג הבניין בשכונה, בשעת בוקר מוקדמת התווכחו ביניהם שני שכנים...

ארבעה שכנים בנו בצוותא את הגג המשותף, הארבעה שכרו קבלן מפורסם, אשר סיים את מלאכתו כדת וכדין. אמש, הגיע הקבלן לבקש את כספו, תוך שהוא מבקש 5,000 שקלים תוספת עבור בניית קיר נוסף...

השכנים הביטו אחד בשני, ראובן טוען ששמעון הזמין את הקבלן לבנות את הקיר. ושמעון טוען שראובן הוא שהזמין את הקבלן, שני הצדדים הסכימו כי ידעו שהקיר יבנה, זאת אומרת שמשוהו הזמין את הקבלן, אך מי הוא המזמין?

הוויכוח הלך והתלהט, לא נראה ששני הצדדים עשויים להגיע להסכמה, הטונים הלכו ועלו, ואל הוויכוח על מימון הקיר התווספו טענות ישנות ואש המחלוקת כבר ליחכה בשולי הבניין...

ואז לפתע, יצא מביתו שכן שלישי, שותף גם הוא לפרויקט הבניה, אך היה ברור כי אין לו קשר לקיר המריבה, שכן

הקיר נבנה רחוק ממנו.

השכן האצילי הקשיב בתשומת לב, ובהבזק של רגע פסק את פסקו: 'אל נא אחיי תרעו, כי אנשים אחים אנחנו, ועד עתה שמרנו על האחדות בבניין בהקפדה יתירה. לא נאה ולא יאה שאחרי שסיימנו פרויקט בניה משותף נתחיל להתווכח ולריב, הן המחלוקת הורסת כל חלקה טובה...'

והוא הוסיף ואמר: 'תראו, הרי נותרתי חייב לקבלן 15,000 שקלים עבור העבודה אצלי, אעגל לו את הסכום כלפי מעלה ל 20,000 שקל, ואספוג את עלות הקיר, ובא לציון גואל ולבניין שלנו ישוב השלום והשלווה...'

השכנים האזינו לדבריו, ונפרדו ממנו בתחושות הערכה עמוקות. השכן לא עשה עסק גדול מדי מהסיפור, אלא רשם צ'ק בסך 20,000 שקל והגישו לקבלן. 'הנה 15,000 שקלים בגין העבודה שלי, ועוד 5,000 שקלים עבור בניית הקיר' אמר בפשטות, הקבלן הודה לו בחום, אסף את פועליו וכליו ועזב את הזירה...

שבוע ועוד שבוע חולף אך הצ'ק לא נמשך מחשבון הבנק. חלפו חודש וגם חודשיים, ומיודענו השכן התקשר לקבלן ושאל מדוע לא הופקד השיק? 'איני יודע', משך הקבלן בכתפיו, 'אני העברתי את השיק לפועל הערבי שעבד עמי באותה עת בגין חובי אליו, ומבחינתי החוב נפרע. מדוע הפועל הערבי לא משך את השיק? אין לי מושג, האמת שמאז הוא כבר לא עובד אתי...'

אחרי מספר ימים נקלע השכן לסניף הבנק שלו, ושם גילה את דבר התעלומה: התברר, כי הפועל הערבי חומד הממון, ניסה להוסיף אפס בסכום השיק, בניסיון להעלות את סכום השיק ל 200,000 שקלים. אלא שהוא נראה חלש בזיזופים, ועובדי הבנק עלו עד מהרה על התרמית. כשראה הפועל הערבי כך קרע את השיק לנוכח עיני הפקיד הנדהם, והותיר את קרעיו על דלפק הבנק...

והתוצאה - לא רק שהשכן לא שילם את חמשת אלפי השקלים, אותו שכן זכה גם במתנה בסך 15,000 שקלים. אך יותר מזה, הוא זכה להשכין שלום בבניין מגוריו, לוותר מעצמו ולהקדיש מממונו כדי למנוע מחלוקת!

אחים יקרים! כאשר יש מחלוקת בין אדם לחברו הרי שמגיעים צרות רח"ל שנאמר 'חלק ליבם עתה יאשמו' ומאיךך השלום הוא מקור הברכה כפי שאמרו חז"ל 'לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום' ולכן, ישתדל כל אדם לשלוח מנות דווקא גם למי שהוא מסוכסך אתו ע"מ להרבות אהבה אחווה שלום ורעות.

וכמו כן ראוי להרבות במתנות לאביונים וכל המוסיף מוסיפים לו מן השמים וכדברי רבנו הרמב"ם (מגילה ב' יז'): 'מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח לרעיו, שאין שם שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים, שהמשמח לב האומללים האלו דומה לשכינה, שנאמר (ישעיהו נז, טו): 'להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים'

אנחות האחדות והשלום לזכה לאלה ברחמי, אמן!

שבת שלום ומבורך! פורים שמח (וכשר)!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל תמר בוארון בת מוזל ז"ל / דינה בת נגיה ז"ל יעקב בן רבקה ז"ל / מיימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל / אסתר פרידה בת פאבל ז"ל רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה / אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / דוריאן הודיה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפ"ש / אוריה אסף בן רותי - רפואה שלימה.